

Handläggare
Gundula Kolb
Telefon +46 (0) 8 508 27 136**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Inrättande av biotopskyddsområde Olovslunden.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner samrådsredogörelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige inrättar biotopskyddsområde Olovslunden med det syfte och den avgränsning som framgår av bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande, samt att kommunfullmäktige fastställer beskrivningen av områdets skötsel i bilaga 1.

Amanda Horwitz
StadsbyggnadsdirektörMonika Joelsson Vestlund
AvdelningschefCarolina Fintling Rue
Enhetschef

Sammanfattning

I budgeten för 2023 gav kommunfullmäktige stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att, tillsammans med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, inrätta fem nya biotopskyddsområden 2024 i enlighet med tidigare utredning samt att utreda ytterligare fem områden. Ett av de områden som i den tidigare utredningen föreslogs få biotopskydd, är Olovslunden i Bromma.

I februari 2024 beslutade stadsbyggnadsnämnden att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att samråda om förslag till biotopskydd för Olovslunden. Samråd har hållits under våren 2024. Samtliga remissinstanser tillstyrker beslutsförslaget, men har lämnat några mindre synpunkter. Efter samrådet har några mindre ändringar gjorts i förslaget utifrån inkomna synpunkter.

Bilaga 1: Förslag till beslut för biotopskyddsområde Olovslunden inkl.
bilagor

Bilaga 2: Samrådsredogörelse

Skydd av området bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål om en växande, sammanhängande, klimatsmart och tålig stad samt med stadens bostadsmål och åtaganden inom överenskommelser om infrastrukturutbyggnad.

Området utgörs av biotoptypen *strand- eller vattenmiljöer som hyser bestånd av hotade eller missgynnade arter eller som har en väsentlig betydelse för hotade eller missgynnade arters fortlevnad*. Området har en viktig funktion inom stadens gröna infrastruktur och är identifierat som en livsmiljö för skyddsvärda arter i Stockholms ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO).

Stockholms befolkning växer och när befolkningen ökar blir behovet av tätortsnära natur för bevarad biologisk mångfald och för rekreation större. Olovslunden har en viktig funktion inom stadens blågröna infrastruktur för groddjur, fladdermöss och arter knutna till ädellöv.

I budgeten för 2023 och 2024 gav kommunfullmäktige stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att, tillsammans med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, inrätta fem nya biotopskyddsområden 2024 i enlighet med tidigare utredning och utreda ytterligare fem.

Olovslundsdammen utgör en viktig lek- och uppväxtlokal för vattensalamandrar, både större och mindre. Närområdet erbjuder goda förutsättningar för hela salamandrarnas livscykel.

Enligt parkplanen för Bromma har Olovslundsparken en mångfald av rekreationsmöjligheter som bör bevaras och utvecklas. Hela grönområdet används i stor utsträckning för till exempel promenader, naturpedagogik, skolorientering och olika former av lek. Det finns ett starkt engagemang för naturdammen och de lekande salamandrarna bland de boende i det omgivande villaområdet.

Genom biotopskyddsområdet går flera gångvägar som omger dammen och leder ut till angränsande gator och bostadskvarter. Det finns även en trappa som leder upp från lekplatsen till skogsmarken och flera stigar inne i skogen. Dammen med salamandrar används av Brommas skolor för undervisning. Parkens skötsel baseras på en skötselplan som har uppdaterats 2021 med fokus på att gynna salamanderpopulationen.

Stadsdelen Olovslund är utpekad som riksintresse för kulturmiljövården med Olovslunden som ett av de värdebärande uttrycken. I området finns två registrerade fornlämningar och en övrig kulturhistorisk lämning.

Inom området finns flera ledningstyper så som el-, vatten- och avloppsledningar. Ledningarna är huvudsakligen förlagda i eller intill gångvägarna. Elledningarna går bland annat till belysning i området. Vatten- och avloppsledningarna försörjer och tar hand om vattnet till och från plaskdammen och Olovslundsdammen samt dagvattnet inom området.

Gällande stads- och detaljplaner

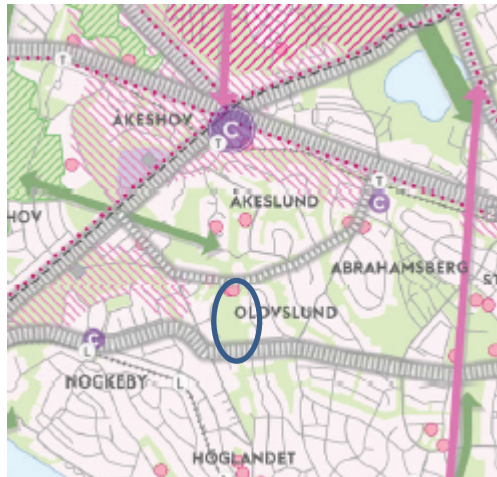
I gällande stadsplan från 1944 är större delen av biotopskyddsområdet reglerat som *Allmän plats, planerad*, då begreppet *Natur* inte användes före plan- och bygglagens tillkomst 1987. Ytan för den gamla lertäkten saknar bestämmelser i planen. Att inrätta biotopskyddsområde i området bedöms inte strida mot stadsplanen.

Framtida stadsutveckling

Översiktsplanen

Enligt översiktsplanen har sydöstra delarna av Bromma, där Olovslund ingår, vissa möjligheter till stadsutveckling. Vidare nämns att stadsdelarna behöver kompletteras för en större variation i bostadsbeståndet med bland annat fler hyresrätter.

På kartan i avsnittet om lokala utvecklingsmöjligheter i Bromma pekas Västerled ut som ett framtida så kallat urbant stråk. Urbana stråk är överbredda gator som på kort eller lång sikt omvandlas till levande stadsmiljöer. Förslagen biotopskyddsområde anges med markanvändning naturmark.

Figur 1: Utdrag ur kartan med lokala utvecklingsmöjligheter i översiktsplanen. Breda grå markeringar anger urbana stråk och de smalare anger stadsgata av lokal karaktär. Områden med rosa raster är områden där omfattande komplettering föreslås. Breda gröna pilar anger utvecklingsområde regionalt ekologiskt samband och smalare pilar utvecklingsområde kommunalt ekologiskt samband. Blå elips markerar platsen för det föreslagna biotopskyddsområdet.

Planprogram

För Centrala Bromma finns ett antaget planprogram. Det sträcker sig ner till Gustav III:s väg strax norr om Olovslunden.

Pågående planarbeten

Söder om Västerled pågår planarbete för fem bostäder och centrumändamål på fastigheten Gökuret 7, dnr 2021-13932.

Arbete pågår med startpromemoria för cirka 200 bostäder längs Västerledsstråket 250-500 meter sydöst om biotopskyddsområdet, för beslut i stadsbyggnadsnämnden.

Parkplanen

Enligt Brommas parkplan ska Olovslunden med inslag av vatten bevaras som en central stadsdelspark med höga natur- och rekreationsvärden.

Framtida behov i Olovslunden

Groddjursdammen behöver ha god och jämn tillgång på vatten under mitten av mars till slutet av november. Idag fylls den på med vatten från det kommunala ledningsnätet, men vattentillgången bör säkras på ett mer långsiktigt sätt.

Intresseavvägning och avgränsning

Ett skydd av området bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål om en växande, sammanhängande, klimatsmart och tålig stad samt med stadens bostadsmål och åtaganden inom överenskommelser om infrastrukturutbyggnad. Stadsbyggnadskontoret bedömer att inrättande av biotopskyddsområde i enlighet med förslaget ligger i linje med framtida önskvärd stadsutveckling samt utveckling av rekreationskvaliteterna i området. I södra Bromma finns andra områden som har potential för utveckling av till exempel hyresrätter, seniorboende, gruppboende, förskolor, arbetsplatser och service. Att inrätta biotopskyddsområde i området bedöms vara förenligt med gällande stadsplaner. Inrättande av biotopskyddsområde med den skötselinriktning som föreslås bedöms även skydda kulturvärdena i området.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att utbyggnadsmöjligheterna i Olovslundsparken och dess gröna omgivningar är små. Området har viktiga rekreativa funktioner och höga kulturhistoriska värden. Hela det föreslagna biotopskyddsområdet är viktigt för större vattensalamander och fladdermöss, vars livsmiljöer är skyddade enligt artskyddsförordningen.

Eftersom området föreslås skyddas bland annat på grund av att det hyser groddjur och fladdermöss kan åtgärder för att till exempel öka områdets rekreationsvärden bara genomföras om de inte skadar den miljö som arterna är beroende av. Underhåll av befintliga anläggningar och anläggande av nya så som gångvägar, bänkar, ledningar m.m. berörs inte av skyddet om åtgärderna anpassas till funktionen som övervintringslokal för groddjur och förekomsten av äldre träd. Ny belysning som i alltför hög grad stör fladdermöss kan däremot vara förbjuden. Om det finns särskilda skäl kan dispens för åtgärder som skadar naturmiljön beviljas.

Att skydda området bidrar till uppfyllandet av FN:s konvention om biologisk mångfald och de nationella miljökvalitetsmål som Sveriges riksdag har antagit, vilket innebär att det finns ett stort allmänt intresse av att bevara skyddsvärda mark- och vattenområden. I detta fall berörs särskilt miljökvalitetsmålen *Ett rikt växt- och djurliv*, *En god bebyggd miljö* och *Levande skogar*.

Beslutet om biotopskyddsområde bidrar även till att uppnå Stockholms stads miljösmål *"Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem"*.

Avgränsning

I biotopskyddsområdet föreslås hela Olovslunden ingå, fränsett lekplatsen med plaskdammen och några små gräsytor intill dem. På så vis skyddas förutom dammen också groddjurens vandringsvägar och övervintringsplatser samt äldre träd som har betydelse för fladdermöss.

Norr om biotopskyddsområdet ligger Olovslunds bollplan som används av föreningar och skola. För att skydda den sammanhängande naturmiljön som är av betydelse för groddjur och fladdermöss föreslås gränsen för biotopskyddsområdet läggas intill idrottsytan. Ett mindre område i nordväst har begränsad betydelse för hotade arter och föreslås därför inte ingå. De flesta villatomter som angränsar till biotopskyddsområdet omges av staket eller häckar. Områdets naturvärden sträcker sig ända fram till tomtgränserna och biotopskyddsområdets gräns föreslås därför läggas intill fastighetsgränserna.

Ärendets beredning

Förslaget till biotopskyddsområde har tagits fram i samarbete med exploateringskontoret och miljöförvaltningen samt stämts av med Bromma stadsdelsförvaltning och Stadsmuseet.

Samråd om förslag till biotopskyddsområde Olovslunden har hållits med Länsstyrelsen och med berörda sakägare samt med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, kulturnämnden och idrottsnämnden från 13 mars till 30 april 2024. På begäran av flera förvaltningar förlängdes samrådstiden till den 30 maj 2024. Samtliga remissinstanser tillstyrker beslutsförslaget. Några synpunkter i sak framfördes, framför allt vad gäller formulering av beslutsstycket i förslaget till beslut, förtydligande i avsnittet om grund för beslutet och formuleringar i avsnittet om skötsel.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet har kontoret gjort vissa ändringar av formuleringar i beslutsstycket samt i avsnitten om grund för beslutet och skötsel. Vidare har några redaktionella ändringar gjorts i bilaga 3 *Beskrivning av biotopskyddsområdet och områdets skötsel* där även stycket om historisk markanvändning och kulturhistoriska värden har kompletterats.

Investeringar i samband med inrättandet

I samband med inrättandet krävs investeringar i form av inmätning och utmärkning av gränserna, skyltning samt bekämpning av invasiva arter och trädgårdsrymlingar. Dessa investeringar beräknas till cirka 350 000 kr och hanteras av exploateringsnämnden.

Stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Stadsbyggnadskontoret föreslår att nämnden godkänner redovisning av samrådet och föreslår kommunfullmäktige att inrätta biotopskyddsområde Olovslunden och fastställa beskrivningen av områdets skötsel i enlighet med bifogat förslag.

SLUT